

Állásfoglalás

Az EP választások új helyzetet teremtettek a magyarországi politikában. Kifejezésre juttatták, hogy a közvélemény többsége a Fidesz jobboldali politikáját támogatja és bár nem előzmények nélkül, mégis váratlanul erős támogatást kapott a szélsőjobboldalon a Jobbik. A Jobbik és más szélsőséges csoportok, többek között a Magyar Gárda pusztaszeri találkozója megmutatta, hogy a revizionista, rasszista, cigány- és zsidógyűlölő erők ismét hatalomra törnek. A nyilas uralom nemzetárulása és hatalmas ember-, anyag- és társadalmi rombolásai sokak tudatában feledésbe merültek, illetve a fiatalság jelentős részében ismeretlenek. A szélsőséges jobboldal hatalomban való részesedése és esetleges hatalomra jutása újabb nemzeti tragédiához vezetne, amit a társadalom egészségesen gondolkodó tagjainak időben meg kell akadályoznia.

A világgazdasági válság hazánkat már eddig is súlyosan érinti és a szocialista-liberális támogatottságú kormány intézkedései, az ország adósságrabságban való vergődése kedvező talajt nyújt a jobboldali irányzatok erősödésének. A rendszerváltás óta eltelt 20 évből közel 12-ben az MSZP volt kormányzati pozícióban és arra törekedett, hogy politikáját baloldali és a nemzet érdekeit szolgáló politikának tüntesse fel, miközben a jobboldallal együtt ez a politika kiszolgáltatta az országot a multinacionális bankok és óriásvállalatok uralmának, szegénységbe taszította a lakosság egyharmadát, illetve teljes nyomorba kergetett 800 ezer – egymillió főt. Több mint 200 ezer gyermek éhezik ma Magyarországon. Mint a választások eredményei megmutatták, az MSZP és az SZDSZ lejáratta magát a társadalom nagy többsége szemében.

A Munkáspárt 2006 léte óta küzd a baloldali erők összefogásáért és egy közös baloldali politika kialakításáért és megvalósításáért. A programban megállapodásra jutottunk a Magyarországi Szociáldemokrata Párttal, amelyet még 2007 decemberében aláírt a két párt elnöke. Sajnálattal vittük tudomásul, hogy a Szociáldemokrata Párt úgy döntött, hogy nem indul az EP választásokon. Megállapodásra jutottunk azonban

a Zöld Demokratákkal, ezen az alapon jött létre a Zöld Baloldal, amely részt vett az EP kampányban. Programja, jel-szavai és jelöltjei, az első négy helyen *Tamás Gáspár Miklós, Vajnai Attila, Droppa György* és *Szöllösi Istvánné* mindenfelé kedvező fogadtatásban részesültek. A bírósági bejegyzés bürokratikus, talán nem is véletlen elhúzása akadályozta meg a pártszövetség listába vételét.

A Zöld Baloldal európai viszonylatban is jelentős új kezdeményezés volt, amelyet politikai támogatásban részesített mind az Európai Zöld Párt mind az Európai Baloldali Párt. Mindkét párt szolidaritási nyilatkozatban, akciókban fejezte ki felháborodását, hogy megakadályozták a Zöld Baloldal indulását. Az egyértelmű, őszinte elkötelezettség a baloldali értékek, a demokrácia védelme, a munkások, alkalmazottak és az értelmiség, az elszegényedtet rétegek helyzetének sürgető javítása, a környezetvédelem és a fenntartható fejlődés a társadalom nagy többségének érdekeit fejezi ki és ezért joggal tart igényt azok bizalmára. Szűkös anyagi eszközeink és a média elfogultsága azonban sokszor akadályozzák, hogy szavunk eljusson az arra fogékony emberekhez. Ezen kell változtatnunk az összefogás kiszélesítésével és jobb szervezethez a következő hónapokban, a választásokon elért sikerekkel, és a következő években.

Örömmel tapasztaljuk, hogy a választások óta megnőtt a baloldali emberek érdeklődése és a törekvés a baloldali összefogásra. Pártunk, mint eddig, részt vesz a baloldali megmozdulásokban és nyitott a választási szövetség új szervezetekkel való további szélesítésére. Várjuk és fogadjuk minden demokratikus, baloldali és szociális gondolkodású ember közeledését.

A Központi Bizottság állást foglal a Zöld Baloldal szövetség megerősítésében, folytatni kívánjuk az együttműködést. A további csatlakozó szervezetek számára nyitott Zöld Baloldal szövetség részeként kívánunk indulni az országgyűlési és az önkormányzati választásokon.

*Magyarországi Munkáspárt 2006
Központi Bizottság*

A TARTALOMBÓL

Barack Obama Moszkvában

Új stílus, új prioritások 2. oldal

Lisszaboni Szerződés

Várólistán... 3. oldal

Baloldali frakció az EP-ben

3. oldal

A baloldali út

Merre tart az MSZP? 4. oldal

Új ír népszavazás

Írország kivételes helyzetben 5. oldal

Mi van az oktatási rendszerrel?

6–7. oldal

Ki fizesse a devizahitelek árát?

7. oldal

A KB június 27-i ülése

A Központi Bizottság június 27-i ülésén *Vajnai Attila* értékelte a baloldalnak az EP választások után kialakult helyzetét Magyarországon és az Európai Unióban. Ismertette a baloldal széles összefogására irányuló kezdeményezéseket és a párt feladatait, különös tekintettel az ősszel esedékes tisztújító kongresszusra. A beszámoló aktív vita követte, melynek középpontjában a párt és a választási szövetség kapcsolata, az esedékes országgyűlési és önkormányzati választásokon való részvétel módja és a párt kongresszusi felkészülésének kérdései álltak. Az első napirend keretében tárgyalta a KB a második félévi munkatervet és az ezzel kapcsolatos szervezeti és személyi kérdéseket is.

A második napirendben *Balog Jánosné* ismertette az ÁSZ áprilisban lefolytatott vizsgálatának megállapításait és azokat a követelményeket, amelyek betartására az ÁSZ vizsgálat felhívta a figyelmet.

Végül a KB meghallgatta *Moravcsik Attila* és *Orosz József* tájékoztatóját a Kádár János halálának 20. évfordulójáról való megemlékezés előkészületeiről. A KB kérte, hogy tagjaink és szimpatizánsaink minél nagyobb számban vegyenek részt a július 4-én 11 órakor tartandó rendezvényen.

(Folytatás a 4. oldalon.)

Barack Obama Moszkvában

Az amerikai elnök július 6-án rövid látogatásra az orosz fővárosba érkezett, ahol *Dimitrij Medvegyev* elnökkel és *Vlagyimir Putyin* miniszterelnökkel tárgyalta a két országot érintő kérdésekről. Más európai fővárosokkal ellentétben a moszkvai utcákon nem fogadta ujjongó tömeg *Obamát*. Felmérések szerint az orosz lakosság 36 százaléka számára közömbös volt a látogatás, és csak a megkérdezettek 12 százaléka nyilatkozott kedvezően a washingtoni Fehér Ház lakójáról.

A hidegháború befejezése óta a két ország vezetői többször kijelentették, hogy fontosnak tartják a stratégiai partnerséget, de érdemben semmi sem történt. *Strobe Talbott* amerikai diplomata szerint "Trumantól Clintonig az összes elnök alapvető kérdésnek tartotta a Moszkvával való kapcsolatokat", amit *George Bush* viszont másodrendűnek tekintett. A két állam viszonyában súlyos törést okozott a Jugoszlávia ellen 1999-ben történt NATO-támadás, és az ellentéteket tovább fokozta az egykori Szovjetunió befolyási övezetéhez tartozó Irak lerohanása 2003-ban.

A kubai és a vietnami katonai bázisok bezárásával Moszkva gesztust tett Washington irányába. A szolidaritás jele volt, hogy a külföldi államfők közül Putyin elsőként hívta fel Busht a 2001. szeptember 11-én történt terrorista merénylet után. Az afganisztáni háború kirobbanását követően Moszkva hírszerzési információkkal segítette az USA-t és támogatta, hogy az amerikaiak valamint más államok utánpótlási bázisokat létesítsenek a közép-ázsiai térségben. A washingtoni neokonzervatív adminisztráció azonban a barátságos lépéseket nem viszonozta, és a stratégiai döntéseinél nem volt tekintettel az orosz érdekekre. Moszkva ellenkezése dacára, Brüsszel támogatásával George Bush kiterőszakolta Koszovó "függetlenségének" a kikiáltását. Az Egyesült Államok arra törekedett, hogy erősítse politikai, katonai és gazdasági befolyását

az Oroszország számára érzékeny posztsovjjet térségben. Moszkvai vélemények szerint Washington anyagilag és politikailag is támogatta az Ukrajnában és Grúziában lezajlott "színes" forradalmakat, amelyek fő célja az orosz befolyás csökkentése és egy nyugati országok irányában való fordulat előkészítése volt.

Az orosz vezetés nyílt fenyegetésnek tekinti a NATO-nak Ukrajnával és Grúziával történő esetleges bővítését, amit minden eszközzel igyekeznek megakadályozni. A múlt év augusztusában *Szaakasvili* grúz elnök által kirobbantott fegyveres konfliktus következményei már világosan jelezték Moszkva tűréshatárait. Nem véletlen, hogy az orosz hadsereg egy nappal Obama látogatása előtt fejezte be az Észak-Kaukázus térségében az elmúlt húsz évben tartott legnagyobb hadgyakorlatát.

A londoni *Economist* szerint Barack Obama látogatására néhez időszakban került sor, mert a világgazdasági válság mindkét országot érintette. Az elnök moszkvai útja az alapvető problémákat nem oldotta meg, de a Bush korszakhoz képest pozitív stílusváltást jelentett. Az amerikaiak sikerként könyvelhetik el, hogy Moszkva évente 4500 díjmentes utat engedélyez az orosz légtérben Afganisztán felé, ami – a korábbiaktól eltérően – lehetővé teszi fegyverek és katonák szállítását is. A Pentagon ezzel évi 130 millió dollár tranzitköltséget takarít meg.

A két ország képviselői Moszkvában több dokumentumot írtak alá, amelyek főleg szándéknyilatkozatok és nem szerződések voltak. Megállapodást kötöttek arról, hogy a december 5-én lejárató START-I (stratégiai fegyverek csökkentése) egyezményt egy újabb szerződéssel váltják fel. Az előirányzat szerint a nukleáris robbanófejek számát 2200-ról 1500–1675-re és a hordozó eszközöket 1600-ról 500–1110-ra fogják hét év alatt csökkenteni. Megújítja tevé-

kenységét a kétoldalú kormánybizottság, ami a terrorizmus elleni harctól kezdve a tudományos tevékenység tizenhárom területtel foglalkozik. Megállapodás történt a katonai és a nukleáris együttműködés továbbfejlesztéséről. Amerikai sajtókommentárok azt hangsúlyozták, hogy az eredmények "szerények", de "a vélemények közeledtek".

Az álláspontok a fontos kérdésekben nem változtak, és az ellentétek megmaradtak. A kapcsolatok fejlesztését nehezíti a Csehországba és Lengyelországba tervezett, Oroszország biztonságát is érintő "rakétapajzs", amit az amerikaiak egyelőre várólistára tettek, de megvalósításáról nem mondtak le. Moszkva ellenzi a NATO további keleti irányú bővítését, és meg akarja akadályozni a befolyási övezetének tekintett posztsovjjet térségbe, az energiában gazdag kaukázusi térségbe történő nyugati behatolást. Washington számára mind Afganisztán, mind Irán kérdésben megkerülhetetlen partner Oroszország, annak ellenére, hogy Teherán megítélésében a nézetek lényegesen eltérőek. A szélsőséges iszlámizmus elleni



fellépés azonban a mindkét állam érdeke.

A tárgyalások légköre visszafogott volt, hiszen Obamának az amerikai kongresszus héjaival és a katonai vezetéssel is el kell fogadtatnia a tervezett nukleáris leszerelési programot. A látogatás, amelyre Obama elnökségének első hat hónapjában került sor mutatja az új amerikai vezetés megváltozott prioritásait, és hozzájárult ahhoz, hogy a Szovjetunió szétesése után ingataggá vált orosz nagyhatalmi státusz egyre kevésbé kérdőjelezhető meg. Moszkva nem akar újabb fegyverkezési versenyt folytatni, hanem a katonai kiadások további csökkentésével több forrást akarnak biztosítani az ország infrastruktúrájának a fejlesztésére.

Obama és az orosz vezetők tárgyalásai alapvető változást nem hoztak, de az orosz-amerikai kapcsolatok mélyrepülése minden bizonnyal megállt.

K.G.

Volt egyszer egy NDK...

A *Berliner Zeitung* napilap a napokban ismertette az EMNID intézet felmérését az egykori NDK-ról alkotott véleményekről. Az eredmény meglepő volt, mert közel húsz évvel a berlini fal ledöntése után a keleti tartományok lakosságának a többsége szerint, a megszűnt német állam tevékenységében "több volt a pozitív, mint a negatív vonás".

A megkérdezettek 49 százaléka kijelentette, hogy "voltak problémák, de az emberek általában jól éltek". A válaszadók nyolc százaléka azon a véleményen volt, hogy "az NDK a jó oldalon állt, és az emberek elégedettebbek voltak, mint jelenleg az egyesített Németországban". Az eredmények összege-

zése azt mutatja, hogy a keleti ország rész lakosságának az 57 százaléka nem felejtette el a kommunisták által irányított állam szociális vívmányait és eredményeit. Az ország nyugati részében a megkérdezettek 52 százaléka viszont negatívan értékelt az NDK-t, és 26 százalékuk szerint több volt a negatív, mint a pozitív tényező.

Hivatalos adatok azt mutatják, hogy június végén a keleti tartományokban a munkanélküliség 13,2, a nyugati területeken viszont hét százalék volt. A különbség közel kétszeres, annak ellenére, hogy a fejlett iparral rendelkező nyugati régiókat a gazdasági válság sokkal jobban érintette. No comment!

K.G.

Várólistán a Lisszaboni Szerződés

A német alkotmánybíróság megvizsgálta a Balpárt parlamenti frakciója, valamint a bajor Keresztényszociális Unió több képviselőjének a Lisszaboni Szerződés ellen benyújtott panaszát. A karlsruhei bíróság megállapította, hogy a dokumentum ugyan nem ellentétes az ország alkotmányával, de arra kötelezte a törvényhozást, hogy a ratifikációról rendelkező, úgynevezett kísérő törvényeket megváltoztassa. A döntés értelmében a Lisszaboni Szerződés bármilyen módosítását a jövőben a parlament mindkét házának jóvá kell hagynia, és az EU-val kapcsolatos jogalkotás a kormány helyett, a törvényhozás feladatává válik.

Az alkotmánybíróság határozata miatt *Horst Köhler* államfő egyelőre nem írta alá a képviselők többsége által korábban már jóváhagyott szerződést. A helyzetet bonyolítja, hogy szeptember 27-én parlamenti választásokat tartanak Németországban, és a jelenlegi törvényhozás mandátuma megszűnik. A berlini kormány ezért azt szeretné, hogy a Bundestag és a Bundesrat a bíróság által előírt törvényeket szeptember elején soron kívül elfogadja.

A karlsruhei bírák döntését a liberális *Süddeutsche Zeitung* úgy kommentálta, hogy "a német parlament nem lesz a brüsszeli döntések iktató hivatala". Keményen fogalmazott a *Berlusconi* kormányhoz közel álló milánói *Corriere della Sera* is. Az olasz lap szerint a német alkotmánybírák határozata szerint "a kabinetnek konzultálnia kell a törvényhozással az Európai Tanácsban tárgyalt kérdésekről a Lisszaboni Szerződés ratifikációja után". "Németország álláspontja világos: Európa nem föderatív állam, hanem az országok szövetsége".

A francia és olasz választók által megbuktatott Európai Alkotmány ratifikációja más országokban is akadozik. Ismeretes, hogy Írországban 2008. júniusában a választók 53,4 százaléka elutasította a dokumentumot. Az Európai Bizottság az írek meggyerése érdekében különböző

"garanciákat" ajánlott fel, amelyek elsősorban az ország szuverenitására, a katonai semlegesség tudomásul vételére és az abortusztörvények elfogadására vonatkoznak. A "garanciák" jogi része egyelőre vita tárgyát képezi Dublin és Brüsszel között. A külső nyomás hatására, némi habozás után az ír kormány ígéretet tett, hogy októberben újabb referendumot tartanak.

A cseh és lengyel parlament két háza már jóváhagyta a Lisszaboni Szerződést, de a két eurokritikus államfő, *Vaclav Klaus* illetve *Lech Kaczynski* egyelőre vonakodnak aláírni a dokumentumot, és döntésükkel megvárják az írországi referendum eredményét. Magyarországon nem volt ilyen probléma. A parlamentben képviselt politikai elit a Gyurcsány-kormány kezdeményezésére a 27 tagállam közül elsőként hagyta jóvá a brüsszeli bürokraták által kidolgozott neoliberalis Szerződést.

ács

Éles viták Barroso újraválasztásáról

A 27 tagállam vezetőinek javaslatára ellenére bizonytalan *Jose Manuel Barroso* gyors újraválasztása az Európai Bizottság (EB) elnöki tisztére. A neoliberalis politikát folytató, 53 éves volt portugál kormányfő a 736 tagú Európai Parlamentben (EP) egyelőre csak a konzervatív Európai Néppárt 264 képviselőjének a támogatására számíthat. Nem valósul meg a Barroso által sugallt forgatókönyv, hogy a képviselők az új EP első ülészakán, július 15-én az EB elnökének a személyéről is döntsenek. A zöldek, a liberálisok, a szocialisták és a kommunistákat is tömörítő baloldali frakció a választás elhalasztását javasolták, és egy alternatív jelölt állítását sürgették. A négy csoportnak együttesen 357 mandátuma van az európai törvényhozásban.

Daniel Cohn Bendit, a Zöldek vezetője élesen bírálta a szociális és környezetvédelmi kérdésekben érzéketlen Barro-

so újraválasztását. A jobban hangzó Demokraták és Szocialisták Haladó Szövetségére átnevezett brüsszeli szocialista frakció elnöke, *Martin Schulz* kijelentette, hogy "Barroso nem jó jelölt". A szocialista *Pervenche Beres* szerint, ha júliusban rendezik a Bizottság elnökének a választását, akkor a frakció egységesen nemmel voksol. Az Egyesült Baloldal/Északi Zöld Baloldal (GUE/NGL) frakciónak elnöke, a német *Lothar Bisky* szerint a csoport tagjai ellenzik Barroso megválasztását. "Azoknak az európai vezetőknek, akik érintettek a jelenlegi gazdasági és pénzügyi válságban, viselniük kell döntéseikért a felelősséget".

Brüsszeli hír, hogy a korábbi NATO főtitkár, a spanyol *Javier Solana*, az EB külügyi- és biztonságpolitikai főmegbízottja véglegesen megvált tisztségétől.

A parlament nyomására elvileg megtörténhet, hogy az EB elnökének megválasztására csak az október másodikán tartandó írországi népszavazás után kerül sor. Az ír "igenek" többsége esetén azonban már a Lisszaboni Szerződés előírásai lehetnek érvényben, és az érvényes döntéshez nem lesz elég a jelenlevő képviselők többsége, hanem minősített többség szükséges. A várható bonyodalmak elkerülése érdekében, a nagy frakciók vezetői előzetesen megegyeztek, hogy az EB elnökének a választását szeptember 16-án fogják tartani.

Brüsszelben már folyik a hagyományos alkudozás a két nagy csoport, a Néppárt és a szocialisták között a különböző tisztségek elosztásáról. A parlament elnöke várhatóan a volt lengyel miniszterelnök, a jobboldali *Jerzy Buzek* lesz, akit az ötvenes ciklus felidejében a szocialista *Martin Schulz* váltana. A tisztségért folyó versenyben indul az Egységes Baloldal jelöltje, a svéd *Eva-Britt Svensson* asszony is, a brit liberális *Graham Watson* viszont egy más fontos megbízatás ellenében visszalépett a jelöléstől.

K.G.

Baloldali frakció Brüsszelben

Az európai választásokat követően június 24-én megalakult a kommunistákat is tömörítő Egyesült Európai Baloldal/Északi Zöld Baloldal (GUE/ NGL) csoport, amelynek 12 országból 35 tagja van. Az első ülésen a frakció vezetőjévé *Lothar Byskit*, a német Die Linke társelnökét, az Európai Baloldali Párt elnökét választották. Alelnökök lettek: *Eva-Britt Svensson* (Svédország), *Ilda Figuerido* (Portugália), *Kartika Liotard* (Hollandia) *Takis HatziGeorgiu* (Ciprus) és *Miloslav Ransdorf* (Cseh Köztársaság). A képviselők országonkénti megoszlása: Németország: 8, Franciaország: 5, Portugália: 5 (két párt), Cseh Köztársaság: 4, Görögország: 3 (két párt), Ciprus: 2, Hollandia: 2, Írország: 2 (két párt), Dánia: 1, Lettország: 1, Spanyolország: 1 és Svédország: 1 fő.

Az Európai Baloldalhoz tartozó szervezetek támogatottsága Németországban, Portugáliában, Franciaországban és más államokban növekedett, de az olasz kommunisták gyenge szereplése,

valamint az Európai Parlament létszámának 785-ről 736 történt módosítása miatt a baloldali képviselők száma 41-ről 35-re csökkent.

Az alakuló ülésen megjelent a távozó *Francis Wurtz* is, aki két cikluson keresztül irányította a frakció munkáját, és a jövőben a Francia Kommunista Pártban fog dolgozni. *Wurtz* kijelentette, hogy a "nagyon változatos összetételű csoport sikeresen érvényesítette a baloldali értékrendet olyan területeken, mint a szociális kérdések, a környezetvédelem, a feminista mozgalom és mások". "Hozzájárult a szolidaritás, a demokrácia erősítéséhez és aktív részese volt a béke megőrzéséért folytatott küzdelemnek". "A frakció tevékenységét elismerték az európai intézmények, a szociális mozgalmak és a haladó erők Európában, valamint a világ számos régiójában". *Lothar Byski* hangsúlyozta, hogy a csoport harcolni fog a szociális Európa ügyéért és a teljes leszerelés megvalósításáért.

Tudósítónktól

A baloldali út

Az európai parlamenti választások félreértetlenül felszínre hozták a baloldal tömegbefolyásának rohamos gyengülését, a jobb- és ezen belül a szélsőjobboldal politikai befolyásának megerősödését. Jogos a helyzetet a baloldal válságaként megjelölni, amiről tanúskodnak a baloldal politikusainak a választások óta írt cikkei és nyilatkozatai. E cikkben a politikai válság okainak sokféleségéből hármát kívánok kiemelni. Elsőként az MSZP-nek a 1989-es kongresszuson történt megalakulása óta folyamatosan érvényesülő azon igényét, hogy ő a baloldal egyetlen, vagy egyetlen "reális", egyetlen "autentikus" képviselője. Megnyilvánult ez a párt kezdeteitől fogva, ahogyan a szocializmus hibáinak kijavításától, a "demokratikus szocializmustól" átcésűzött a szocializmus eszméjének feladásáig, a magyarországi és nemzetközi szocializmus eredményeinek megtagadásáig. Nem szégyelte azonban kisajátítani az MSZMP egész vagyonát, támaszkodni az MSZMP-időszakból megmaradt, fogyó, de még léte-

A KB június 27-i ülése

(Folytatás az 1. oldalról.)

A KB a beszámoló és a vita alapján a következő határozatokat hozta:

1. Politikai "Állásfoglalást" fogadott el (2 ellenszavazattal).

2. Elfogadta a második félév munkatervét és a kongresszus időpontját november 7-re tűzte ki (egyhangúlag).

3. Szervezeti és személyi intézkedésekről határozott (egyhangúlag). Egyebek mellett:

- a munka szervezettebbé tételére és a kongresszusra való felkészülés céljából háromtagú titkárságot hozott létre;
- megválasztotta a **TÁMPONT** szerkesztőbizottságát és levelező hálózatának állandó tagjait;
- központi nyilvántartó és pénzügyi csoportot hozott létre;
- megválasztotta a kongresszusi dokumentumok előkészítő bizottságának tagjait.

4. Támogatta Vajnai Attila tevékenységét a Magyarországi Egyesült Baloldal mozgalom létrehozásában és szervezésében (1 tartózkodással).

5. Elfogadta az ÁSZ követelmények teljesítésére vonatkozó feladatokat (egyhangúlag).

6. Köszönetét fejezte ki Balog Jánosnének a pénzügyi vizsgálatban és a pénzügyi előírások betartásáért végzett áldozatos munkájáért (egyhangúlag).

7. Hozzájárult, hogy az ÁSZ kérésére a párt a tagdíjakra vonatkozó létszámát közölje (4 tartózkodással).

8. Elfogadta, hogy a Párt Gazdálkodási és Vagyonkezelési Szabályzat IX. Adatszolgáltatásra vonatkozó fejezetének 2. bekezdése módosuljon (egyhangúlag). *Tudósítónktól*

ző tömegbefolyására, átvenni félrevezetett kádereinek jelentős részét.

Az MSZP fennállása óta folyamatosan jobbra nyitott és balra zárt a politikájában. Sok egyéb ok mellett ez az egyik fontos oka politikája csődjének, amellyel valóban válságos helyzetbe hozta az egész baloldalt. A felismerésnek, hogy a baloldali jelszavak, az ismétlődő ígéretek a baloldali fordulatról és a megvalósított politika között tatóngó szakadéknak milyen jelentősége van a párt kudarcában, a jelenlegi helyzetben is alig találni nyomát az MSZP politikusainak és ideológusainak a körében.

Lendvai Ildikó, a párt jelenlegi elnöke a *Népszavának* adott július 4-i interjúban "az igazi kérdésnek" azt nevezte, "hogyan érvényesül az ország demokratikus sokszínűsége", ... "van-e erős, megkerülhetetlen baloldal", ... "amely képes garantálni a baloldali szavazók számára is az egyenrangú állampolgároknak járó megbecsülést és védelmet". Tekinthejtük-e ezt a kijelentést az MSZP önkritikájának, amiért a helyzet odáig süllyedt kormányzása idején, amikor ez vált igazi kérdéssé? A nyilatkozat további részéből nem az derül ki, hogy Lendvai Ildikó a demokratikus sokszínűséget a baloldalra is érvényesnek tartaná.

A baloldal érdeke ma azt követelné a szocialistáktól, hogy őszintén leszámoljanak múltjuk hegemonisztikus törekvéseivel és partnerként kezeljék a tőle balra álló politikai erőket. Arra a kérdésre, hogy "nyílhat-e itt rózsza más baloldali pártnak, jelentkezhet-e új parlamenti párt a baloldalon", Lendvai Ildikó negatív választ adott. "Én a most belátható politikai időszakban nem hiszek ebben. Kockázatosnak is tartanám" – mondta. A válaszát enyhíteni próbálta ugyan: "ez nem jelenti azt, hogy a kisebb pártok szerepe nem változhat a politikai színtéren". Arról azonban, hogy "a baloldalon nincsenek diktatórikus törekvések", nem Lendvainak kellene nyilatkoznia. Sokkal inkább az volna elvárható, hogy elismerje és partnernek tekintse a közös baloldali érdekek állandóiban a szakszervezeteket, a baloldali civil szervezeteket és pártot. Még leginkább *Medgyessy Péter* miniszterelnöktől lehetett tapasztalni pozitív gesztusokat, de ő nem volt párttag és utóbb a párt megtagadta őt is. A baloldal sokszínűsége történelmi okokból és a mai társadalmi szerkezetből egyaránt szükségszerűen adódik. Ez nem véletlen, ami megmutatkozik abban is, hogy nemzetközi jelenség.

A válság második okaként a szocialisták elszakadását a munkásosztálytól, a dolgozóktól lehet megjelölni. Igaz, hogy ez a baj megmutatkozott már az MSZMP-ben is, de a rendszerváltás intézményesen is megnehezítette a baloldal helyzetét, amikor kitiltotta a pártpolitikát az üzemből, és mindent megtett a szakszervezeti mozgalom elorvasztására és szolgálivá tételére, illetve a jobboldal eszközeként való felhasználásra. Az MSZP nem igen foglalkozott a párt társadalmi bázisának, osztálybázisának a kérdéseivel. Választási stratégiák megválasztá-

sánál felderengett ez a kérdés, de sokkal inkább csak úgy, mint a középosztály megnyerésének a politikája, amelyben az MSZP-nek a Fidesz részéről nyílt és nálánál sikeresebb versenytársa akadt.

Földes György *Az új helyzet és a szocialisták* című cikkében (*Népszabadság*, 2009. július 3.) ezt a szemléletet így jeleníti meg: "A "baloldali fordulat nem azt jelenti, hogy az MSZP egyik pillanatról a másikra úgy akarna megválni az "establishment", a középosztály politikai érdekképviselőjének címkéjétől, hogy csak a legnehezebb helyzetű csoportok problémáinak ad hangot. A szocialisták a többség érdekei mellett elkötelezettek. Ezt azzal tehetik egyértelművé, hogy a társadalmi középvel elfogadjatják a szolidaritás szükségességét a nehezebb helyzetben lévő társadalmi csoportokkal. Ezt diktálja az igazságosság és a társadalmi béke megőrzésének követelménye is".

Földes György ráragasztott címkének tekintti, amit a társadalom lát, nevezetesen, hogy az MSZP – jó esetben – a pontosan meg nem határozott és meg sem határozható középosztály érdekeit kívánta és kívánja érvényesíteni. A szociális politikát szolidaritási kérdéssé fokozza le, hasonlóan tekinti, mint az uralkodó osztályok jótékonyági politikáját. Teszi ezt egy olyan társadalomban, amelyben a nagytőke, vagy másként a nagyburzuoázia osztállyá szerveződött, világos programjai és követelései vannak (lásd Reformszövetség), amelyeket kíméletlenül érvényesít, és amely súlyos függőségben van a nemzetközi nagytőkétől. Ilyen körülmények között mellébeszélés a homályos középosztály vagy a társadalmi többség fogalmára hivatkozni. Az igazságosság és a társadalmi béke megteremtése pedig egyenesen a tőke és jobboldali képviselői jelszavává vált. Ezt egyébként Földes György is megállapítja: "Elfogytak a késő Kádár kori elit és 'közép' alkotóenergiái – írja cikkében. – Ma a magyar társadalom jelentős része úgy gondol erre a csoportra, mint a rendszerváltás haszonélvezőjére, amely monopolizálni akarja előnyét. Ez sérti a többség igazságérzetét".

Egy harmadik ok, amely miatt az MSZP, miatta és általa a magyarországi baloldal válságos helyzetbe jutott, az Európai Unióba vetett vak hit. "Nem veszélytelen a jobb- és baloldali előretörés, de az Európai Unió stabilizáló szerepe és a nemzetközi válságkezelés gyakorlata mégis reményt adhat a demokrácia híveinek" – mondta *Ormos Mária* történész (*Nem veszélytelen a jobb- és baloldali előretörés*, MTI közlemény 2009. július 5.) Ormos Mária érzékeli a veszély nagyságát és a reményt illetően kevés illúziót táplál, mert tudatában van a történelmi tapasztalatoknak. Említsünk néhányat: A spanyol köztársaságiak küzdelmében *Franco* tábornok ellenforradalmi puccsa ellen, amelyet *Hitler* és *Mussolini* nyíltan, katonailag is támogatott,

>>>

>>> *Léon Blum* francia szociáldemokrata, a Népfrent-kormány miniszterelnöke és *Neville Chamberlain* angol konzervatív politikus a be nem avatkozás politikáját folytatta. Chamberlain szemet hunyt Hitler ausztriai bevonulásakor és a müncheni egyezményrel szabad kezett adott a Csehszlovák Köztársaság felszámolásához. Még Lengyelország megtámadását is formális hadüzenettel, de lábhoz tett fegyverrel tűrte Anglia és Csehszlovákia volt szövetségese, Franciaország is, amely nem egészen egy évvel később alig három hét alatt totális vereséget szenvedett el Hitler csapataitól. Hol a garancia arra, hogy a saját bajaikkal elfoglalt nyugati hatalmak törödni fognak a magyarországi demokrácia, a baloldal sorsával?

Ami pedig az Ormos Mária által említett válságkezelés nemzetközi és hazai gyakorlatát illeti, arról külön cikkben kell írni, de annyi megállapítható, hogy az egyelőre a bankok, a pénztőke, a gépkocsiipar stb. megmentésére koncentrálnak, mélyíti és nem oldja a gazdasági és politikai válságot.

Összefoglalóan elmondhatjuk, hogy az MSZP vezetése és a hozzá közel álló ideológusok még nem igazán vonták le a baloldali vereségből a szükséges következtetéseket. A baloldali megerősítéséhez nélkülözhetetlen az MSZP baloldali politikusaik és az MSZP-től balra álló erők összefogása és közös politikai fellépése. A Munkáspárt 2006 évek óta erre törekszik, ezért jött létre a Zöld Baloldal választási szövetség.

Morva Tamás

Az ír “nem” és az Európai Tanács

Az Európai Tanácsnak, az EU állam- és kormányfői testületének az ír népszavazás megismétlésével kapcsolatos határozatai (Brüsszel, 2009. június 18–19.), mint cseppben a tenger, mutatják az Unió vezetésének egész politikáját.

Maga a téma jogsértő, mert arra irányul, hogyan lehetne megkerülni az íreknek a Lisszaboni Szerződést elutasító határozatát. Az EU centralizálásának, az eddig meglevő nemzeti jogkörök megrövidítésének, a szociális megszorításoknak és a katonai potenciál fejlesztésének a hívei szerint a kérdés így állt: miután a szerződés életbelépéséhez a 27 tagállam egyhangú döntése szükséges, hogyan lehet megkerülni az ír népszavazáson született elutasító döntést. A jogi utat, a szerződés felülvizsgálatát, ami nyilvánvalóan a benne foglalt és burkolt politikának az ír követelésekhez hasonló, érdemi módosítását hozta volna, el akarták kerülni, ezért döntöttek úgy az EU vezetői, hogy újra kell szavaztatni az ír népet. Ezt támasztották alá az EP választások tapasztalatai is, amelyek azt mutatták, hogy a népek véleménye az Unióról nem javult. Mivel az ismételt ír “nem” immár a szerződést végleg ellehetetlenítene, ezért az ír népek engedményeket kellett tenni.

A Tanács decemberi ülésén azonban már az is kiderült, hogy elkerülhetetlen, hogy legalább egy kérdésben ne csak az ír népek tegyenek engedményt. Erről a most kiadott közlemény 2.

pontja ezt írja:

“2. Az Európai Tanács, miután tudomásul vette az ír népek a miniszterelnökök által ismertett aggályait, 2008. december 11–12-i ülésén megállapodott abban, hogy a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése esetén a szükséges jogi eljárásoknak megfelelően határozatot hoznak arra vonatkozóan, hogy a Bizottság továbbra is minden egyes tagállam egy-egy állampolgárától álljon”. Vagyis a szerződés eleve úgy lépne hatályba, hogy egy alacsonyabbrendű jogszabállyal egyik pontját módosítják. Ez azt jelenti, hogy a pozitív módosítást, további módosítások elkerülése végett, jogsértő módon vezetik be.

A közlemény 3. pontja további meglepetésekkel szolgál:

“3. Az Európai Tanács megállapodott továbbá abban is, hogy az ír népek a miniszterelnökök által ismertett egyéb aggályaira, amelyek az adópolitikával, az élethez és az oktatáshoz való joggal, a családjoggal, valamint a katonai semlegesség hagyományos ír politikájával kapcsolatosak, Írország és a többi tagállam kölcsönös melegegésére, a szükséges jogi biztosítékok útján keresnek megoldást. Az Európai Tanács emellett egyetértett annak megerősítésében is, hogy nagy jelentőséget tulajdonít több szociális kérdésnek, többek között a munkavállalók jogainak”.

Ily módon e napirend vitája alapján három határozat született. Az egyik egy jegyzőkönyv, amely arról biztosítja az ír népet,

hogy a Lisszaboni Szerződés életbe léptetése számos pontban nem lesz érvényben Írországra vonatkozólag.

A második határozatban, egy “ünnepélyes nyilatkozatban” minden tagállam állampolgárait megnyugtatták, hogy az EU az ő munkavállalói jogait és szociális gondjait is szívükön viseli. Ez a határozat többek között utal arra, hogy az EU jogszabályai “előírják, hogy az Európai Unió ismerje el és támogassa a szociális partnerek uniós szintű szerepvállalását, és könnyítse meg a köztük folytatott párbeszédet, figyelembe véve az egyes nemzeti rendszerek különbözőségeit és tisztelgetben tartva a szociális partnerek autonómiáját”.

A harmadik határozat az első kettőhöz csatlakoztatva kifejezi, hogy Írország egyetért az ország számára adott engedményekkel, és e feltételekkel elfogadja a Lisszaboni Szerződést, illetve annak életbeléptetését.

A határozatok célja, hogy “biztonságerzetet és megoldást nyújtsanak az ír nép aggályaira”, és hozzátehetjük, hogy egyúttal szóvirágokkal kifizessék a többi, a szerződés által szuverenitásukban sértett tagállamokat, valamint azoknak az Uniótól elidegenedett állampolgárait. Az Európai Tanács ezen határozatai közvetett bizonyítékai annak, hogy a Lisszaboni Szerződés miért kellett volna elutasítania Magyarországnak is, és miért kell tovább harcolni e szerződés életbe léptetése ellen.

Az Európai Tanács közleményének és a határozatok teljes szövegének közlése ezen ismertető terjedelmének többszörösét tenné ki, és még nehezebben olvasható és értelmezhető volna egy hazai átlag olvasó számára. Nem véletlen, hogy az uniós döntésekről a kormányok és a sajtó csak szűkszavúan és nagyjából tájékoztatják az olvasókat illetve a televíziók nézőit. Időnként azonban be kell mutatni, hogy az EU elbürokratizálódása, elszakadása a népektől és a valóságtól milyen szintre jutott el.

A közlemény teljes szövege megtalálható az europa.eu internetes portálon magyar nyelven is.

Öt milliárdot talált a lakosságnak a Zöld Baloldal

A Zöld Baloldal szerint az áramszolgáltatók által tervezett áremelés – akkor, amikor Európában ennek az energiafajtának az ára csökken – indokolatlan, a lakosságot túlzott mértékben terheli, és csupán a szolgáltatók tisztességtelenül magas profitját szolgálja. A Zöld Baloldal azt követeli a kormánytól, hogy vizsgálja felül a Magyar Energia Hivatal eljárását. A hivatal felületes eljárással vizsgálta a lakossági villamosenergia-igényt és annak árképzését. Közleményben magyarázták a tavaly decemberben

a 2009. januári 2,9 százalékos áremelés okait és hátterét.

2009 áprilisában már arra hívatkoztak, hogy a “kötelezően átveendő” energiamegteremtések és a beszerzési árak becsülésére vonatkozó – 2007–2008-as, pontatlan – becsléseik, továbbá a “jogszabályok változása” átlagosan 0,4 forint/kWh-val meghaladta a szolgáltatók jogszabályban rögzített árrését. Ez a tévedés eddig is ötmilliárdos felesleges terhet rótt a lakosságra. A Zöld Baloldal szerint a július–augusztus hónapokra tervezett villamos-

energia-áremelés indokolatlan költségeket kíván, az egyébként is kritikus helyzetben levő fogyasztókra terhelni. A tervezett áremeléseket ezért azonnal fel kell függeszteni, és a fogyasztók érdekeit képviselő szakmai és civil szervezetek bevonásával felül kell vizsgálni a szolgáltatók költségeit. Csak egy ilyen alapos vizsgálat után lehet ebben a több millió állampolgárt érintő kérdésben felelős döntést hozni.

2009. június 22. (MTI OS)

Dropka György
a Zöld Baloldal elnöke

MT

Mi van az oktatási rendszerrel?

Néhány gondolat az esélyegyenlőség és az ésszerűség javításának szándékával

Rendkívül ellentmondásos kép rajzolódik ki iskoláinkról annak a szemében, aki olvassa a napi sajtóban, nem egyszer a szaklapokban, hogy milyen is a magyar oktatásügy helyzete, e mellett kapcsolata van a gyakorlattal, és sok nevelővel működik rendszeresen együtt.

A vélemények egy része – nem is megalapozatlanul – állítja, hogy súlyosan romlott az oktatás minősége. Nemzetközi összehasonlításban hátul kullogunk tanulóink, ifjúságunk műveltségi színvonalában, főleg az önálló gondolkodást igénylő, az összefüggéseket felismerő, a tudás gyakorlati felhasználását alkalmazó képességek fejlettségi szintjében.

A neveltség állapota még aggasztóbbnak tűnik. A közönséges beszéd, a közösség és társadalomellenes szubkultúrák burjánzása, az emberi együttélés alapnormáinak minduntalan megszegése, más ember méltóságának semmibevevése, sőt a legsúlyosabb bűntények, mint lopás, csoportos garázdaság, a “másfajta” zaklatása és bántalmazása, és a legrémisztőbb, az életellenes agresszió sem hiányzik a szörnyűségek sorából.

Ugyanakkor, amikor sok-sok pedagógussal saját iskolájáról beszélgetünk, nagy számban mesélik, és ha helyben vagyunk, mutatják azokat az eredményeket, melyek például az új technikai felszerelések gazdagodását bizonyítják. Gyakran büszkélkednek a hazai vagy éppen külföldi kulturális szerepléseik elismeréséről, sportteljesítményeik sikereiről tanuskodó, falaiat díszítő oklevelekkel, az élménytel kirándulásokat, üdüleket megörökítő fényképtáblákkal. Szépek a virágos, kézimunkákkal díszített tantermek, nem csak tornatermet láthatunk, hanem tanuszodát, olykor műjégpályát, de műfüves futball-, kézilabdapályát is.

Azért tartottam fontosnak a fenti ellentmondásos képre felhívni a figyelmet, mert igazságtalannak érezném, ha minden kormányzati intézkedést, mely az elmúlt évtizedekben történt semmisnek és károsnak tekinte-

nénk, vagy nem vennénk észre sok-sok önkormányzat erőfeszítéseit, és mindenekelőtt a hivatásának élő, szívvel lélekkel a gyermekek, a tanulók javára törekvő pedagógusok ezreinek, a megbecsültséget szűken élvező odaadó munkáját. Talán nem túlzás azt állítani, hogy nagy-nagy többségük áldozata tartotta sok nehéz helyzetben működésben az intézményeket, pedig terhelésük számtalan felesleges, bürokratikus adminisztrációval, kötelező divatújítások végrehajtási kényszerével megsokszorozódott, ami éppen az érdemi nevelési-oktatási feladatok végzésétől vette el lehetőségeiket.

Most tehát jó, vagy rossz a helyzet? Úgy tapasztalom, hogy nem jó. Sőt, véleményem szerint is valóban jelentősen romlott. Amit a fentiekben jeleztünk, mint elmarasztaló véleményeket, sajnos igazak.

Megítélésünk szerint minek tulajdoníthatók a kedvezőtlen jelenségek? Az egymást erősítő okok között találjuk nem egy esetben

- a szakmai, tudományos elveket és a “szabadságot”, valamint a jogot és kötelezettséget szembeállító neoliberais oktatáspolitikai koncepciókat;
- a kormányváltásokat követő, egymásnak homlokegyenest ellentmondó, sokszor megalapozatlan és szakszerűtlen kormányzati és jogszabályi döntéseket;
- a pedagógusok elbizonytalanodását;
- a családok elszegényedését és szétesését;
- az oktatás anyagi ellátásának kiszámíthatatlanságát;
- és a teljesség igénye nélkül felsoroltak romboló hatásait: a fellazítás, a rendszerváltás iskolai lenyomatait.

Az általános műveltség színvonalának romlásában jelentős szerepet játszik a tanítás-tanulás értelmezése körüli bizonytalanság, az a neoliberális felfogás, mely kétségbe vonja a szilárd tudásalapok maradandó emlékezetbe rögzítésének nélkülözhetetlenségét. Elengedhetetlen, hogy megfelelő életkorban meg kell tanulni verseket, alapfogal-

makat, tételeket, definíciókat stb. Egyébként ez feltétele olyan értelmi képességek fejlesztésének is, mint az emlékezet, beszéd- és íráskészség. A tanulás szakszerű pedagógiai és szakmai irányítását olyan tanulói “önirányítással” állítják szembe, amely nem egy esetben dilettáns megoldásokat szül. Nem véletlen, hogy a saját moderálású tanulói csoportmunkát nem egy országban (pl. Svájc) kritikusan értékelik, s csak meghatározott életkorban, vagy tárgyak esetében – pl. olyan készségi tárgyak, mint a rajz, kézimunka, műhelymunka, ének esetében – tartják alkalmazhatónak.

Az is zavarokat okozott, hogy nem igazán sikerült a tantervkészítési és tankönyvírási munkálatokat megnyugtatóan megoldani. Nem tudtuk tudományos megalapozottsággal kiszűrni a már csak történelmi hagyomány értékű tananyagból. Az ilyen tudás természetesen a maga helyén nagy jelentőséggel bír, de az alap-, az általános tudnivalót feleslegesen terheli. Elveszi a helyet azoktól az új, modern tudományos műveltségi ismeretektől, a képesség- és készségfejlesztéstől, melyek nélkül nincs korszerűség a képzettségben, szaktudásban, az elmélet és gyakorlat állandó, életen át tartó tökéletesítésében.

A sok tankönyves rendszer, a tankönyvek piaci jellegű “versenyzetése” nem hozott létre tudományos tartalmi kontrollt, s mind máig – különösen az ideologikusabb jellegű tárgyaknál sok a hamis, nem igaz állítás, a múlt vagy a jelen kérdéseinek előítéletes megválaszolása. Pedig mind a tantervkészítés, mind a tankönyvírási tudományos felelősségű és fajsúlyú kérdés. Az élet megismerése és megértése nem épülhet valótlanosságokra. E nagyfontosságú művek elkészítése rendkívül komoly kutatásokat, szakmai, pedagógiai, pszichológiai szakértelmet kíván, a tudományok legújabb hazai és nemzetközi eredményeinek elemző tanulmányozását, a gyakorlati pedagógiai tapasztalatokkal való állandó szembesítést.

A tantervi, tankönyvi munká-

latokban, benne a Nemzeti Alaptanterv készítésében is olykor több politikai jellegű kritérium érvényesítése került a különböző megközelítések előterébe, semmint tudományosan megalapozott, szakmai és pedagógiai követelmény, ami nem vált az eredmény javára. Tipikus politikai félreértelmezése demokratizmus érvényesítésének e területen is, hogy a decentralizálást tekintették egyes liberális körök a demokrácia fő jellemzőjének, hátterbe szorítva a központi oktatásügy és a tudományok nagy tapasztalatu hazai és nemzetközi szakértőinek a szerepét. Pedig a decentralizálás teremt melegágyat a hozzá nem értő dilettáns munkák születésének és terjedésének, melyek ellenőrzése csak hosszú idő után hozzá felszínre a hibákat.

Az oktatási módszerek “modernizálásában” nem egyszer a több mint évszázados, idejét múlt, nem a tudományos–technikai forradalmi kor elvárásainak megfelelő, külföldi, sokszor már ott is túlhaladottnak tartott eljárások másolását diktálták hasonló körök. Sajnos, mire kiderült érvényességük szűk hatóköre, káros mivoltuk súlyos nyomokat hagyott a tanítás–tanulás eredményein. Utalhatunk az integrált oktatás bevezetésének szorgalmazására (pl. a természettudományos tárgyak összevonására legutóbb *Magyar Bálint* kezdeményezésére) nem egyszer a tanulók életkori, a pedagógiai, szaktudományi sajátosságok és a nemzetközi tapasztalatok milyenségétől függetlenül. Pedig még olyan országokban is, mint az USA, ahol mindmáig komplex tantárgyakban történik az oktatás a tömegiskolákban (természettudományos ismeretek, társadalmi ismeretek), rendkívül kemény vita zajlik, különösen a természettudományos tárgyak önállósodásáért az oktatási folyamaton belül. A változtatást tudományos körök, kormányzati riportok sürgetik, hivatkozva a diákok gyenge felkészültségére, s a tudományok, a technika sebes ütemű fejlődésére (lásd a 70-es években a Conant riportot, később a “Nation at Risk” című, *Reagan* fémjelzte kormányzati jelentést, vagy a japán tanterveket).

>>>

>>> A fiatalok neveltségének gondjairól szóló jellemzők letagadhatatlanok és rendkívül nyugtalanítók. Pedagógusok számtalanszor teszik szavá, hogy teljesen védtelenek a gyermeki-tanulói agresszióval szemben. Persze hogy védtelenek, hiszen nem egyszer sokkal kimunkáltabbak a tanulói jogok, ellenőrzöttebb és védettebb érvényesítésük, mint nevelőiké, ami önmagában nem baj. De az már baj, hogy jóval kisebb a kötelezettségeikkel szembeni elvárás, különösen azok teljesítésének következetes érvényesítésének igénylése. Nem is szólva arról, hogy mi csoda "felháborodás" kíséri, ha valahol a pedagógusban vélik a tanulók sérelmére történt intézkedés okát meglelni. Ritkán hallani arról, hogy akár súlyos cselekedetknél is felmerülne a gyermek felelőssége. Pedig a felelősségtudat kialakítását is csak saját tetteiért való következmények vállalásával, az erre való ráébresztéssel lehet elérni. S ez nem mond ellent annak, hogy tiszteljük, szeressük, féltjük a gyermekeinket.

A követelmény nélkülség, a következmények vállalása nélküli élet nem csak üres, hanem súlyosan árt az egyének, a közösségnek. Állandó konfliktusokba löki őt, sikertelenné, boldogtalaná, elégedetlenné teheti egész életére. Életkoránál, egyéni fejlődésének sajátosságait mérlegelve nem mondhatunk le a gyermekközösség és az egyének kölcsönös tisztelet, barátság alapuló, a társakkal, pedagógusokkal, az idősebb nemzedékekkel való együttélés és cselekvés során kialakítható közvélemény értékes formáló erejének nevelő hatásáról. Ez a humanista pedagógia nélkülözhetetlen nevelő tényezője. Ha a közösségi nevelés megmarad szitok fogalomnak a pedagógiában, akkor tényleg elveszük az egyedül hatékony megoldást a pedagógusok eszköztárából. Miért nincs életképes, az ifjúság érdekeit és érdeklődését szolgáló gyermek- és ifjúsági szerveződések? Nem véletlen, hogy a szélsőjobboldali ifjúsági szervezetek létszámukban oly gyorsan gyarapodnak. Felismerték a "fehér foltot", s benyomultak az üres helyre.

Ha a társadalom elemi erköl-

csi normáinak védelmében nem jön létre a nevelőintézmények, szülők, társadalmi szervezetek, öntevékeny demokratikus ifjúsági önszerveződések (melynek élménye szinte teljesen hiányzik életükből), s nem utolsósorban az igazságügyi, egyházi intézmények, kormányzati és rendvédelmi szervezetek, valamint a rendkívül nagy hatású médiák között eszmei szerződés és együttműködés, helyrehozhatatlan kárt okozunk a felnövekvő generációk, végső soron egész népünk sorsának alakulásában.

A neveltségről kiemelt mindkét kérdés nagyobb horderejű, mint csupán iskolai felelősségű feladat. A társadalom politikai, tudományos és szellemi irányító erői nem háríthatják el a felelősséget maguktól, jórészt rajtuk is múlik, példájuk is diktálja, mivé leszünk érett fejjel.

*Dr. Széchy Éva
ny. egyetemi docens*

(A cikk második részét a következő számban közöljük).

Ki fizesse a devizahitelek átváltásának árát?

Pelle János riporter címbeli kérdésére *Róna Péter* közgazdász professzor az alábbi választ adta:

A költségek jelentős részét a kereskedelmi bankoknak kellene fedezniük, egyrészt, mert ők kergették a nemzetgazdaságot ebbe a csapdába, másrészt pedig azért, mert amikor a forint leértékelődik – ami előbb-utóbb elkerülhetetlen – a hitelportfóliójuk minősége behorpad. Jobb lenne időben szembenézni a valósággal. Én, mint volt gyakorló bankár, már három éve felháborodással figyelem, mi történik. A kereskedelmi bankok és a Magyar Nemzeti Bank is minősíthetetlenül, példátlanul felelőtlen módon viselkedett a devizahitelezés terén. Bankáraink

óriási szakmai hibákat követtek el azzal, hogy a nemzetgazdaságot belekergették a nyakló nélküli devizaadósságba, ami mögött kizárólag a rövid távú profitérdekek húzódtak meg. Azzal, hogy engedték magasra szökni az MNB alapkamatát, a devizaalapú hitelekre óriási felárat tehettek rá, kihasználva, hogy ebben az időben a svájci alapkamat 1,5 százalék volt. Ezekkel a hitelekkel a magyar adósok látszólag jól jártak, de csak addig, amíg a forint árfolyama erős maradt. Sajnos, ez a mesterségesen magas forintárfolyam nem felelt meg a magyar gazdaság teljesítőképességének.

*Forrás: hvg.hu
internetes honlap,
2009. június 29.*

A Bajnai-kormány adótörvényei

Az Országgyűlés június 29-én 211 igen, 152 nem szavazat és 1 tartózkodás mellett elfogadta a 2010-es adómódosításokat. Néhány fontosabb változás:

A kormány javaslatára és a szakszervezetek tiltakozása ellenére a parlament megszavazta a béren kívüli juttatások 25 százalékos adóját. Az ún. cafeteria-rendszeren belül marad az üdülési csekk, a munkahelyi képzés, a helyi közlekedési bérlet, az iskolakezdési támogatás, az étkezési jegyek, valamint az önkéntes pénztári (egészségpénztár, magán nyugdíjpénztár) befizetések, de ezek után a munkáltatónak 25 százalék adót kell fizetnie. Megszűnik a hidegétkezési utalvány, viszont az eddigi értékével (6000 forint) megemelkedik a melegétel-utalványok adható összege, ami így havi 18 ezer forint lesz, de ez után is adót kell fizetni.

A tulajdonosok költségeit csökkenti, hogy januártól megszűnik az 5 százalékos munkáltatói egészségügyi járulék.

A személyi jövedelemadó első sávhatára 1 millió 900 ezer forintról 5 millió forintra emelkedik és az alsó kulcs 18 százalékról 17 százalékra csökken,

ami jelentősen csökkenti a középosztály adózási terhet. A változás hatása azonban még nagyobb a magas jövedelműek adójának csökkentésénél. A felső kulcs ugyanis 36 százalékról 32 százalékra csökken, és megszűnik a legmagasabb jövedelmekre kirótt 4 százalékos külön adó.

Az áfa általános adókulcsa 25 százalékra emelkedik, de 18 százalékos alsó kulcs lép érvénybe az alapvető élelmiszerekre és a gázra a kedvezmény nem terjed ki. A gázolajat terhelő jövedéki adó 7,2, míg a cigarettára adója 9,7 százalékkal emelkedik. A turizmusnak és a lízing szövetségnek sikerült kedvezményeket kiharcolni, így például a kereskedelmi szálláshelyek áfája a kedvezményes sávba kerül, júliustól 18 százalékra csökken.

Országosan egységes vagyónadó kerül bevezetésre, amelynek alapja a nagy értékű lakás, személyautó, hajó és repülő. Adómentes lesz a tulajdonos által lakott 30 millió forintnál nem drágább és egy második, legfeljebb 15 millió forintot érő lakás. Az ingatlanadó

háromkulcsos: 0–30 millió Ft-ig 0,25 százalék, 30–50 millió Ft között 0,35 százalék. 50 millió Ft felett 0,5 százalék.

A kormány intézkedési csomagja nem kímélte meg a gyermeknevelési támogatásokat sem. A 2010. május elseje után születő gyerekeknél már csak kétéves korig jár a gyermeknevelési segély (gyes) az eddigi három év helyett. A gyermekgondozási díj (gyed) legfeljebb annyi időre vehető igénybe, mint amennyit a szülő biztosításban töltött, és ugyanúgy mint eddig, maximum a gyermek kétéves koráig jár. Nem emelkedik jövőre a családi pótlék, amelynek összegét az idei szinten fagyasztják be, folyósítását az eddigi maximum 23 évről 20-ra csökkentik.

Az adótörvények és a szociális megszorító intézkedések a már jelenleg is súlyos helyzetben élő családokra további terhet raknak, amelyeket sokan közülük már nem fognak tudni elviselni a mélyszegénységbe való süllyedés nélkül. Sajnálatos, hogy a rendszerváltás óta tartó tendenciózus elszegényedési folyamat most újabb, erős lökést kap.

*Forrás:
sajtótájékoztatók*

Eger város alapszervezete megkezdte a felkészülést

A KB június 27-i határozatának végrehajtására Eger város párt-szervezete július 11-én szombaton beszámoló és jelölőbizottságot választó taggyűlést tartott, amelyen rész vett *Vajnai Attila*, a párt elnökhelyettese is.

A taggyűlést sajtótájékoztató előzte meg, amelyen *Vajnai elvtárs* ismertette a Munkáspárt 2006 javaslatát, amely szerint – miután a megyei önkormányzat felbontotta az üzemeltetési szerződést a Hospinvest nevű céggel, és így a Markhot Ferenc Kórház visszakerül a megye kezelésébe – a megyei önkormányzat támogatására civilekből választott társadalmi testületet kellene működtetni. A bizottság tagjai lehetnének a kórház dolgozóinak és betegeinek képviselői, egészségügyi és gazdasági szakemberek, akik tanácsaikkal segítenék a kórház munkájának jobb megszervezését és anyagi helyzetének rendbe tételét. Ha Egerben megfogadnák ezt a javaslatot, a város példáját országosan is lehetne terjeszteni, és létre lehetne hozni a kórházak országos társadalmi tanácsadó testületét is.

A taggyűlés meghallgatta *Vajnai Attila* tájékoztatóját a KB határozatról, amely szerint november 7-re összehívják a párt 24. kongresszusát, és ismertette a soron következő választásokra való felkészülés tendenciáit.

Tajcs Ferenc megyei elnök beszélt a megyei szervezés sikereiről és nehézségeiről. *Tatár Csaba* városi elnök és az elnökség tagjai beszámoltak a végzett munkáról, a rendezvényekről, amelyet az alapszervezet tartott vagy amelyekben az alapszervezet aktívan részt vett. Büszkén sorolták, milyen széles területen és mennyi munkát végeztek, ami megmutatkozik abban is, hogy folyamatosan bővül a taglétszám. Létrejött az ifjúsági szervezet és a nőtagozat, a városi és a megyei Kádár János baráti kör. Önkritikusan

azt is megállapították, hogy a választási sikerhez még további sok erőfeszítésre van szükség.

A beszámolókat élénk vita követte, amelyben *Vajnai Attila* többen kérdezték a párt álláspontjáról, hogyan indulunk a következő országos és önkormányzati választásokon. *Vajnai elvtárs* válaszában további tájékoztatást adott a párt törekvéseiről a választási szövetség ki szélesítésére. A tagság helyesléssel fogadta, hogy a választásokon a Zöld Baloldal szövetségben indulunk, de fontosnak tartották, hogy mindenütt hangsúlyosan szerepeljen a Munkáspárt 2006 neve is, mint a szövetség egyik létrehozója és fő támogatója. A taggyűlés háromtagú jelölőbizottságot választott a vezetőségválasztó és kongresszusi küldöttválasztó taggyűlés személyi javaslatának előkészítésére. A fél kettő után végződött taggyűlés után mindenkinek jól esett a közös ebéd, a bográcsban főtt ízes babgulyás, majd a zene és a tánc.

Tudósítónktól

Kádár Jánosra emlékeztünk

2009. július 4-én emlékezett Kádár Jánosra, a XX. század legnagyobb magyar államférfijára a Kádár János Baráti Kör és a Magyarországi Munkáspárt 2006 vezetése és tagsága. Vidékről is sokan jöttek fel a megemlékezésre. Az esemény a Himnusz elnevelésével kezdődött, majd *Berecz Bálint*, a törökszentmiklói alapszervezet elnöke mondott verset. *Moravcsik Attila*, a KJBK elnöke felelevenítve saját élményeit és Kádár személyiségének mai jelentőségét, megemlékezett azt is, hogy vannak olyan munkatársai, akik halála után

megtagadták és azóta politikai oldalt is váltottak. Idén *Barabás György*, a Munkáspárt 2006 VII. kerületi titkára tartotta az emlékező beszédet. Felidézte Kádár János életútjának fontosabb pillanatait, hogyan lett ő egyszerű munkásemberről az ország első embere. A beszédek elhangzása után az Internacionálé csendült fel, majd elhelyezték a résztvevők a megemlékezés koszorúit és virágait. Idén is részt vett az eseményen a Szlovák Kommunista Párt (KSS) több tagja is.

Tudósítónktól



Sírgyalás Egerben

Mély megdöbbenéssel szerezünk tudomást arról, hogy a Gröber temetőben ismeretlen tettesek megrongálták a második világháborúban Eger ostrománál elesett szovjet hősök emlékművét. A síremlékre horogkeresztet festettek, aláírták "Magyar árulók gyilkosok", összefirkálták a halottak nevét felsoroló táblákat, összetörték a mécseseket, virágtartókat és a fedőlapon elhelyezett márvány emléktáblát. Az ügyel kapcsolatban az Egri Rendőrkapitányság eljárást indított ismeretlen tettesek ellen rongálás büntetés megalapozott gyanúja miatt.

Vajon tisztában vannak-e a tettesek azzal, hogy nem a szovjet katonák jöttek először magyar területre, hanem a náci hadsereg és nyilas hordák ki-

szolgálójaként a magyar hadsereg lépett az orosz földre. Vajon tudják-e az illetők, hogy a világ nagyhatalmai összefogtak a fasiszmus, a faji megkülönböztetés, az emberi fajok kiirtása ellen. Vajon ezek az urak nem lennének-e felháborodva, ha az orosz földön elesett hozzátartozóik sírhelyeit ugyanígy megrongálnák, mint ahogy ők tették ezt az itteni sírhellyel?

Az általuk árulóknak minősített magyarok a háborút megelőző években is a szabad, független, demokratikus Magyarorszáért harcoltak és áldozták életüket nem csak hazánkban, hanem külföldi országokban is. Javasoljuk a tetteseknek, hogy tanulmányozzák *A II. világháború története* című köteteket, melyeket a világ történészei,

tudósai írtak, és utána gondolkodjanak el cselekedeteiken.

Felkérünk minden józan emberhez méltóan gondolkodó állampolgárt, hogy ítélje el az ilyen és hasonló szélsőséges megnyilvánulásokat. A magyar lakosság a nagy többségével azonosuljunk, nem pedig a szélsőjobb elenyésző rétegével.

Aláíráások:
Tajcs Ferenc, a Magyarországi Munkáspárt 2006 Heves Megyei elnöke, *Tatár Csaba*, a Magyarországi Munkáspárt 2006 Eger Városi elnöke, *Kádár János Baráti Kör Heves Megyei elnöke*, *Juhász Gáborné*, a Magyarországi Munkáspárt 2006 Heves Megyei és Eger Városi Nőtagozatának elnöke, *Juhász Viktor*, a Fiatallal Baloldali Unió – Magyarországi Ifjú Kommunisták Heves Megyei és Eger Városi elnöke, *Vicián Zoltán*, a MEASZ Heves Megyei elnöke